

**ІНСТИТУТ ЗАКОНОДАВСТВА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ**

**РЕФЕРАТИВНИЙ ОГЛЯД
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА
(Інформаційно–аналітичний дайджест)**

Випуск 4 (2020)

(жовтень – грудень 2020 р.)

Київ – 2020

УДК 341:061.1ЄС

Р45

СЕРІЯ «РЕФЕРАТИВНИЙ ОГЛЯД ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА»

*Серію рекомендовано до друку (опублікування на сайті)
Вченою радою Інституту законодавства
Верховної Ради України (Протокол № 9 від 26 жовтня 2006 р.)*

Реферативний огляд європейського права: інформаційно–аналітичний дайджест / Вип. 4 (2020) (жов. – груд. 2020 р.) – К., 2020. – 41 с.

Серію «Реферативний огляд європейського права» запроваджено в Інституті законодавства Верховної Ради України з метою оперативного системного інформування державних органів, наукових установ та громадськості щодо прийняття європейських законодавчих актів, розвитку європейської правової доктрини та практики Європейського суду з прав людини.

Серію розраховано на народних депутатів України, депутатів місцевих рад, працівників секретаріатів комітетів і фракцій Верховної Ради України, помічників–консультантів народних депутатів України, а також фахівців, які працюють у сфері адаптації національного законодавства до норм європейського права.

УДК 341:061.1ЄС

© Інститут законодавства Верховної Ради України, 2020

РЕЗЮМЕ ВИПУСКУ

У першому розділі реферативного огляду подаються анотації новоухвалених актів Ради Європи. У зазначений період у фінальній редакції була опублікована рекомендація Парламентської Асамблеї щодо впливу пандемії COVID-19 на права людини та верховенство права. У випуску подані анотації до окремих документів Ради Міністрів з питань впливу штучного інтелекту у сфері охорони здоров'я; прав та обов'язків неурядових організацій, що надають допомогу біженцям та мігрантам; інвестиційної міграції тощо.

Серед нових документів ЄС, огляду яких присвячено другий розділ, – акти про встановлення заходів щодо розвитку стійкого ринку залізничних перевезень з огляду на спалах COVID-19; про позицію ЄС на 66-й сесії Комітету з питань гармонізації системи Світової митної організації; про внесення змін до еквівалентних польових інспекцій, що проводяться в Україні, щодо зернових культур; про органічне виробництво та маркування органічної продукції тощо.

Третій розділ присвячено огляду практики Європейського суду з прав людини за скаргами проти України. За жовтень – грудень 2020 року ЄСПЛ ухвалив у фінальній редакції 1 рішення щодо України. Воно стосувалося порушення права на справедливий суд (ст. 6).

Четвертий розділ присвячений цілям та пріоритетам ЄС на період до 2024 року.

ЗМІСТ

<i>ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ АБРЕВІАТУР ТА ТЕРМІНІВ</i>	6
<i>I. АКТИ РАДИ ЄВРОПИ</i>	8
ДОКУМЕНТИ ПАРЛАМЕНТСЬКОЇ АСАМБЛЕЇ.....	8
<i>Рекомендація 2180 (2020) Вплив пандемії COVID-19 на права людини і верховенство права</i>	8
ДОКУМЕНТИ КОМІТЕТУ МІНІСТРІВ	9
<i>Штучний інтелект у охороні здоров'я: майбутні медичні, правові та етичні виклики</i>	9
<i>Права та обов'язки неурядових організацій, що надають допомогу біженцям та мігрантам у Європі</i>	14
<i>Інвестиційна міграція</i>	17
<i>II. ЗАКОНОДАВСТВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ</i>	20
<i>Регламент (ЄС) 2020/1429 Європейського Парламенту та Ради від 7 жовтня 2020 року про встановлення заходів щодо розвитку стійкого ринку залізничних перевезень з огляду на спалах COVID-19</i>	20
<i>Рішення Ради (ЄС) 2020/1532 від 12 жовтня 2020 р. щодо позиції, яку слід зайняти від імені Європейського Союзу на 66-й сесії Комітету з питань гармонізованої системи Світової митної організації щодо передбачуваного прийняття Класифікаційних висновків, рішень щодо класифікації, поправок до Пояснювальних приміток до Гармонізованої системи або інших порад щодо тлумачення Гармонізованої системи та рекомендацій щодо забезпечення однаковості інтерпретації Гармонізованої системи відповідно до Конвенції про Гармонізовану систему</i>	23
<i>Рішення (ЄС) 2020/1544 Європейського Парламенту та Ради від 21 жовтня 2020 року про внесення змін до Рішення 2003/17 / ЄС Ради щодо еквівалентності польових інспекцій, що проводяться в Україні, щодо зернових культур, що виробляють насіння зернових культур, та щодо еквівалентності насіння зернових, вироблених в Україні</i>	24
<i>Регламент (ЄС) 2020/1530 Європейського Парламенту та Ради від 21 жовтня 2020 року, що змінює директиву (ЄС) 2016/798,</i>	

<i>щодо застосування правил безпеки залізниць і інтероперабельності в каналі Fixed Link.....</i>	<i>25</i>
<i>Регламент (ЄС) 2020/1694 Європейського Парламенту та Ради від 11 листопада 2020 року про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 168/2013 що стосується конкретних заходів завершення серії автомобілів L-класу у відповідь на пандемію COVID-19 .....</i>	<i>27</i>
<i>Регламент (ЄС) 2020/1693 Європейського Парламенту та Ради від 11 листопада 2020 року про внесення змін до Регламенту (ЄС) 2018/848 щодо органічного виробництва та маркування органічної продукції щодо дати її застосування та деяких інших дат, зазначених у цьому Регламенті .....</i>	<i>29</i>
<i>III. ПРАКТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ ЗА СКАРГАМИ ПРОТИ УКРАЇНИ .....</i>	<i>31</i>
<i>Рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Тесля проти України» від 8 жовтня 2020 року (Заява № 52095/11)...</i>	<i>31</i>
<i>IV. РОЗВИТОК ДОКТРИНИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА .....</i>	<i>37</i>
<i>Цілі та пріоритети Європейського Союзу на період до 2024 року: три акценти .....</i>	<i>37</i>

ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ АБРЕВІАТУР ТА ТЕРМІНІВ

ДЄС, Договір про ЄС – Договір про Європейський Союз.

ДФЄС – Договір про функціонування Європейського Союзу.

Євратом – Європейське Співтовариство з атомної енергії.

Європейська Рада – міждержавна складова Європейського Союзу, до якої входять глави держав чи урядів країн – членів ЄС та Голова Європейської Комісії. Європейська Рада збирається щонайменше двічі на рік під головуванням керівника держави чи уряду держави-члена, що головує в Раді.

Європейське Співтовариство (Співтовариство) – засноване згідно з Римським договором 1957 р. З 1993 р. цей термін було витіснено із загального вжитку терміном «Європейський Союз», тепер він застосовується для позначення міждержавного об'єднання держав-членів, які утворюють Європейський Союз.

Європейський Суд, ЄСПЛ – Європейський суд з прав людини.

Європейські Співтовариства – Європейське Співтовариство з Атомної Енергії, Європейське Співтовариство з вугілля та сталі, а також Європейське Економічне Співтовариство. Внаслідок їх злиття у 1967 р. цими трьома Співтовариствами керують єдині інституції, тому часто їх узагальнено називають «Європейське Співтовариство». Відколи у 2002 р. Європейське Співтовариство з вугілля та сталі припинило існування, фактично залишилося два Європейських Співтовариства.

ЄКПЛ – (Європейська) Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод.

ЄП – Європейський Парламент. Одна з семи інституцій Європейського Союзу (ст. 13 Консолідованої версії Договору про ЄС від 2010 р.). Є асамблеєю представників держав – членів ЄС, обирається прямим загальним голосуванням.

ЄС – Європейський Союз. Заснований згідно з Договором про Європейський Союз 1993 р. (інші назви – Маастрихтський договір, Договір про ЄС або ДЄС) зі змінами, внесеними Лісабонським договором від 13.12.2007 р.

КМ (Комітет міністрів) – Комітет міністрів Ради Європи.

Комісія, ЄК (Європейська Комісія) – одна з семи інституцій Європейського Союзу згідно з Договором про Європейський Союз зі змінами, внесеними Лісабонським договором від 13.12.2007 р.

ОБСЄ – Організація з безпеки і співробітництва в Європі.

ПАРЄ – Парламентська асамблея Ради Європи.

Рада (Рада ЄС) – одна з семи інституцій Європейського Союзу.

РЄ – Рада Європи.

I. АКТИ РАДИ ЄВРОПИ

ДОКУМЕНТИ ПАРЛАМЕНТСЬКОЇ АСАМБЛЕЇ

Рекомендація 2180 (2020) Вплив пандемії COVID-19 на права людини і верховенство права¹

Асамблея посилається на свою резолюцію 2338 (2020) «Вплив пандемії COVID-19 на права людини і верховенство права». Вона посилається на свої резолюцію 2209 (2018) та рекомендацію 2125 (2018) «Надзвичайний стан: питання пропорційності у зв'язку з відхиленнями від дотримання зобов'язань на підставі статті 15 Європейської конвенції про права людини», і нагадує про відповідь Комітету міністрів на цю рекомендацію.

Асамблея вважає, що відступ від Європейської конвенції про права людини може становити небезпеку для підтримки загальних мінімальних стандартів дотримання прав людини у всій Європі. Вона нагадує, що в 2018 році вона запропонувала допомогти національним органам влади зрозуміти правові труднощі в цій сфері і в майбутньому діяти більш узгоджено.

Асамблея зазначає, що безпрецедентне число держав відмовились від своїх зобов'язань згідно з Конвенцією при здійсненні заходів з протидії пандемії COVID-19, що свідчить про відсутність послідовності в національній практиці у важливих сферах. Наголошуючи, що цілком уніфікований підхід не є необхідним, здійсненим чи бажаним, Асамблея вважає, що така ситуація свідчить про необхідність підготувати відповідні рекомендації та узгодити правозастосовну практику.

Асамблея пропонує Комітету міністрів ще раз розглянути рекомендацію щодо аналізу практики держав щодо відступу від зобов'язань Конвенції зважаючи на вимоги статті 15 та прецедентного права Європейського суду з прав людини, вимог міжнародного права, а також висновків і рекомендацій Асамблеї в резолюціях 2338 (2020) та 2209 (2018), з метою визначення

---

¹ The impact of the Covid-19 pandemic on human rights and the rule of law. Recommendation 2180 (2020) Parliamentary Assembly. URL: <https://pace.coe.int/en/files/28772/html>

правових стандартів та передової практики і прийняття рекомендації державам-членам стосовно цього питання.

Асамблея далі просить Комітет міністрів доручити відповідному міжурядовим комітетам проаналізувати національний досвід протидії пандемії COVID-19 з метою об'єднання знань і досвіду та виявлення передової практики забезпечення ефективного реагування на надзвичайні ситуації в сфері охорони здоров'я, дотримуючись прав людини і принципів верховенства права. Результати цього аналізу можуть стати основою для майбутніх рекомендацій або інструкцій Комітету міністрів.

ДОКУМЕНТИ КОМІТЕТУ МІНІСТРІВ

Штучний інтелект у охороні здоров'я: майбутні медичні, правові та етичні виклики²

Штучний інтелект (ШІ) має великий потенціал для поліпшення як індивідуального, так і громадського здоров'я, але також може загрожувати виконанню прав та громадському здоров'ю. Програми ШІ розгортаються набагато швидше, ніж законодавча база, яка їх регулює. Державам-членам потрібно побудувати цілісний національний підхід до використання ШІ в медичних послугах, заснований на залученні та підзвітності зацікавлених сторін, а також адекватній оцінці соціально-економічних наслідків та впливів на права людини з метою консолідації доступу населення до державних служб охорони здоров'я та здійснюють право кожної людини на здоров'я, як зазначено в Європейській соціальній хартії.

Асамблея із занепокоєнням прислухається до застереження Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), що цифровий розрив, нерівність та поширення ШІ можуть посилити проблеми охорони здоров'я та ефективного доступу до медичної допомоги, зменшення кількості та кваліфікації медичних працівників, посилення упередженості, поширює нерівність та погіршує результати в галузі охорони здоров'я.

---

² Artificial intelligence in health care: medical, legal and ethical challenges ahead. Report. Doc. 15154. 01 October 2020. URL: <https://pace.coe.int/en/files/28737/html>

У цьому контексті Асамблея підтверджує свій заклик викладений у Рекомендації 2166 (2019) «Права людини та бізнес - які подальші дії згідно з Рекомендацією Комітету Міністрів СМ/Rec(2016) 3» з метою відображення сучасних викликів та зобов'язань держав-членів згідно з Європейською соціальною хартією, включаючи право на здоров'я. Асамблея наголошує на правових документах Ради Європи, зокрема Європейської конвенції з прав людини, Конвенції про права людини та біомедицину („Конвенція Ов'єдо”) та Конвенції захисту фізичних осіб щодо автоматичної обробки персональних даних та протоколу про внесення змін до нього щодо трансформацій в галузі охорони здоров'я, які зумовлені ШІ.

Комітету міністрів рекомендується:

1 доручити Комітету з питань штучного інтелекту підготувати правовий документ щодо ШІ, бажано такий зобов'язуючий документ як конвенція, відкрита для держав, що не є членами, з акцентом на наслідки ШІ для прав людини та права на здоров'я;

2 залучати до роботи Комітет з питань штучного інтелекту та інші відповідні органи Ради Європи з метою адекватного висвітлення проблем, пов'язаних із охороною здоров'я, зокрема з точки зору конфіденційності та кібербезпеки конфіденційних даних про особисте здоров'я та відповідальності зацікавлених сторін;

3 доручити ДН-ВІО та Консультативному комітету Конвенції про захист осіб щодо автоматичної обробки персональних даних шукати синергій у своїй роботі щодо належного управління медичними даними з метою запобігання будь-якому суверенному або комерційного зловживання персональними даними за допомогою медичних програм ШІ; 4 оновити Рекомендацію СМ / Rec (2016) 3 щодо прав людини та бізнесу, щоб відобразити сучасні виклики та зобов'язання держав-членів згідно з Європейською соціальною хартією, включаючи право на здоров'я.

Крім того, Комітету міністрів рекомендується заохочувати держави-члени:

- побудувати цілісний підхід із залученням національних парламентів до використання технології штучного інтелекту в медичних послугах на основі участі та підзвітності зацікавлених сторін, а також адекватної оцінки соціально-економічних наслідків

та впливу на права людини з метою повного доступу населення до державних медичних послуг та здійснення права кожного на здоров'я, як зазначено в Європейській соціальній хартії;

- брати активну участь у розробці та впровадженні додатків ШІ для медичних послуг на національному рівні та забезпечувати незалежну оцінку та перевірку заявок незалежними установами, а також процес санкціонування;

- вивчити правові та технічні варіанти сертифікації та перевірки публічно та комерційно розроблених програм ШІ для охорони здоров'я як на національному, так і на європейському рівнях;

- посилити національну систему оцінки впливу на права людини для всіх програм, що стосуються ШІ, пов'язаних зі здоров'ям;

- гарантувати, що програми охорони здоров'я, які працюють за допомогою ШІ, не замінюють судження людини і те що, таким чином, прийняті рішення у професійній охороні здоров'я завжди підтверджуються адекватно навченими медичними працівниками;

12.6 розробити законодавчу базу для роз'яснення відповідальності зацікавлених сторін за розробку, впровадження, підтримку та використання програм ШІ, пов'язаних із охороною здоров'я в національному та загальноєвропейському контексті, визначити відповідальність зацікавлених сторін та забезпечити наявність управлінських структур та правоохоронних механізмів, що гарантують імплементацію цієї правової бази;

- вирішити, як поєднати вимогу надійного захисту персональних даних та використання персональних даних про здоров'я для суспільного блага в контексті вдосконалення системи охорони здоров'я, що забезпечується ШІ, відповідно до прав людини, зокрема стосовно підготовки управлінських структур до передбачення та управління реакцією на пандемію;

- прискорити приєднання держав, якщо вони ще цього не зробили, до Конвенції Ов'єдо та протоколів до неї, а також до Протоколу про внесення змін до Конвенції про захист фізичних осіб щодо автоматичної обробки персональних даних;

- адаптувати системи освіти та підготовки до інтеграції ШІ-грамотності в навчальні програми шкіл та медичні навчальні

заклади з акцентом на етичні принципи ШІ та відповідальне використання програм ШІ;

- активізувати інвестиції у створення необхідної цифрової інфраструктури для подолання існуючих цифрових розбіжностей та забезпечення того, щоб інновації, втілені за допомогою на ШІ, не посилювали нерівність у сфері охорони здоров'я;

- взяти участь у національних дебатах щодо ШІ для охорони здоров'я, щоб підвищити обізнаність населення та медичних працівників про ризики, та про переваги використання програм ШІ для оздоровлення та охорони здоров'я, зокрема щодо деяких комерційно розроблених додатків на ринку, отримуючи прибуток від поточних правових недоліків;

- розглянути варіанти гармонізації взаємозв'язку національних мереж даних та баз даних з питань охорони здоров'я, щоб забезпечити зв'язок, що відповідає правам людини, для аналізу на основі ШІ та побудови «навчальних систем охорони здоров'я».

Цифровізація, надшвидка обробка даних та нові типи мережевих зв'язків стали рушієм медичного та технічного прогресу за останні кілька десятиліть.

ШІ не обмежується великими даними; він також охоплює алгоритми, обчислювальну потужність та продукти, пов'язані зі здоров'ям, що робить захист персональних даних та безпеку продукції критичними.

Багато інформаційних та довідкових інструментів щодо ШІ, в тому числі для охорони здоров'я, розробляються. Однак, як ми дізналися під час засідання Глобальної парламентської мережі ОЕСР (10-11 жовтня 2019 р.), Сполучене Королівство вже реалізує проєкт ExplAIIn для формулювання практичних вказівок, що пояснюють рішення ШІ для звичайної громадськості; Японія має Настанови щодо використання ШІ для покращення систем ШІ та їх результатів; Данія розробила печатку етики даних, Мальта запустила систему добровільної сертифікації для AI, а Канада має інструмент оцінки алгоритмічного впливу для оцінки потенційного впливу алгоритмів на громадян, зокрема, коли вони стосуються здоров'я. ВООЗ та Міжнародний союз електрозв'язку розпочали розробку процесу порівняльного аналізу моделей охорони здоров'я зі штучним інтелектом, спрямованих на забезпечення світових

суб'єктів незалежними та стандартизованими системами оцінки. Наразі ВООЗ працює над керівництвом документом "Етика та управління штучним інтелектом для здоров'я", який має бути доопрацьований до кінця 2020 року.

Спалах захворювання Covid-19 змінив фокус усіх дискусій щодо формування політики. Прямі наслідки вірусу для здоров'я, непрямі соціальні та економічні наслідки боротьби з вірусом створюють багатогранну актуальність. Оскільки епіцентр цієї надзвичайної ситуації пов'язаний зі здоров'ям, ведуться суперечки щодо того, як слідкувати, прогнозувати та управляти спалахом захворювання Covid-19, а також уникати та краще управляти такими пандеміями в майбутньому.

Для користувачів ШІ в медичних закладах дуже важливо зрозуміти, що нове сучасне програмне забезпечення може запропонувати на додаток до існуючих інструментів, мати можливість довіряти програмам ШІ та бути належним чином інформованим про використання засобів, що підтримують ШІ. Існує не тільки необхідність інформування пацієнта, але також необхідність забезпечити повне інформування медичних працівників про обмеження та природу процесів ШІ, які вони використовують. Сертифікація може базуватися на чітко визначеному механізмі оцінки.

Ефективне впровадження етичних принципів стосовно систем ШІ вимагає підходу «етики за задумом», включаючи оцінку впливу на права людини, щоб забезпечити відповідність встановленим стандартам. Недостатньо, щоб системи розроблялися лише на основі технічних стандартів, а елементи, які додавались на пізніх етапах, намагалися засвідчити повагу до етичних принципів. Ступінь поваги цих принципів під час використання систем ШІ залежить від передбачуваного використання цих систем: чим більший потенційний вплив на суспільні інтереси, права та свободи особистості, тим жорсткішими мають бути гарантії. Отже, етичне регулювання може здійснюватися різними способами – добровільними внутрішніми статутами для найменш чутливих сфер до обов'язкових правових стандартів для найбільш чутливих сфер. У всіх випадках мають використовуватися незалежні механізми нагляду відповідно до рівня регулювання. Ці принципи зосереджені на системі ШІ. Вони не мають бути вичерпними або виключати

ширші етичні проблеми, такі як демократія (плюралістична участь громадськості у підготовці етичних та регуляторних стандартів), солідарність (визнання різних точок зору різноманітних груп) або стійкість (збереження навколишнього середовища).

Права та обов'язки неурядових організацій, що надають допомогу біженцям та мігрантам у Європі³

У звіті Комітету з питань міграції, біженців та переміщених осіб основна увага приділяється ситуації з неурядовими організаціями, які надають допомогу біженцям та мігрантам і таким чином допомагають державам виконувати свої гуманітарні зобов'язання у цій галузі.

Комітет пропонує поправки для посилення проекту резолюції та проекту рекомендації. Однією з цілей пропонованих поправок є додавання посилань на відповідні юридичні тексти та останні рекомендації органів та органів Ради Європи щодо НУО. У пункті 1 після слів "щодо біженців та мігрантів" додати такі слова: "оскільки вони виникають, зокрема, з Європейської конвенції з прав людини (ETS № 5) та Конвенції 1951 року про статус біженців," . Поправка В (до проекту резолюції) У параграфі 4 перше речення замінити таким реченням: «Посилаючись на Рекомендацію СМ / Rec (2018) 11 Комітету Міністрів про необхідність посилення захисту та популяризація простору громадянського суспільства в Європі до Резолюції 2226 (2018) та Рекомендація 2134 (2018) «Про нові обмеження діяльності НУО в державах-членах Ради Європи», Резолюція 2225 (2018) та Рекомендація 2133 (2018) «Захист правозахисників у державах-членах Ради Європи», Асамблея рішуче засуджує напади на НУО у формі фізичного насильства, правових обмежень, судових, адміністративних або фіскальних порушень, наклепів, політичних звинувачень та расистських нападів". Поправка С (до проекту резолюції) У пункті 4 після слів: "Поважаючи права і свободи НУО" додати: "..., зокрема права і свободи, гарантовані статтями 8, 10 та 11 Європейської конвенції з прав людини,". Поправка D (до проекту резолюції) У пункті 5 після слів «Рекомендація СМ / Rec (2007) 14 Комітету міністрів щодо правового статусу неурядових організацій у Європі» вставити такі слова: "Спільні керівні принципи щодо свободи асоціацій, прийняті

---

3 Rights and obligations of NGOs assisting refugees and migrants in Europe. Committee Opinion. Doc. 15174. 26 October 2020. URL: <https://pace.coe.int/en/files/28777/html>

Європейська комісія за демократію через закон (Венеціанська комісія) та Бюро демократичних інститутів і прав людини Організації з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ / БДПЛ) та підготовлені Керівні принципи щодо захисту роботи НУО на підтримку біженців та мігрантів Експертною радою з питань права НУО Конференції МНПО Ради Європи".

Поправка Н (до проекту резолюції) Після пункту 11 додати пункт: "Асамблея закликає держави-члени Ради Європи підписати та / або ратифікувати Європейську конвенцію про визнання юридичної особи міжнародних неурядових організацій (ETS № 124), якщо це ще не зроблено". Поправка І (до проекту рекомендації) У пункті 2 після слів «Рекомендація СМ / Rec (2007) 14 Комітету міністрів щодо правового статусу неурядових організацій у Європі» вставити такі слова: "Спільні керівні принципи щодо свободи асоціацій, прийняті Європейська комісія за демократію через закон (Венеціанська комісія) та Офіс демократичних інститутів та прав людини Організації з безпеки та співробітництва в Європі (ОБСЄ / БДПЛ) та підготовлені Керівні принципи щодо захисту роботи НУО на підтримку біженців та інших мігрантів Експертною радою з питань права НУО Конференції МНПО Ради Європи".

Як згадується в Резолюції Асамблеї 2226 (2018), НУО є ключовим компонентом відкритого та демократичного громадянського суспільства та вносять важливий внесок у захист прав людини та зміцнення демократії та верховенства права. Повага до свободи зібрань та об'єднань (стаття 11 Європейської конвенції з прав людини) та свобода вираження поглядів (стаття 10 Конвенції) нерозривно пов'язані між собою та важливі для належного функціонування громадянського суспільства. Отже, НУО, що надають допомогу мігрантам і біженцям, користуються цими правами і свободами, однак, за певних умов, можуть застосовуватися обмеження (див. Пункт 2 статей 11 та 10 Конвенції). НУО допомагають державам виконувати свої зобов'язання за статтею 33.1 Конвенції 1951 року про статус біженців ("Женевська конвенція") та статтями 2 і 3 Конвенції щодо заборони виселення та інших зобов'язань щодо захисту права людини та основні свободи біженців.

З часу останніх дебатів Асамблеї щодо становища правозахисників та неурядових організацій у червні 2018 року в Раді Європи було прийнято кілька нових рекомендацій. У листопаді 2018 року Комітет міністрів прийняв Рекомендацію CM / Rec (2018) 11 про необхідність посилення захисту та просування простору громадянського суспільства в Європі, де висловив занепокоєння репресіями проти правозахисників і закликав про заснування державами-членами “національної правової бази та політичного та громадського середовища для захисту та популяризації простору громадянського суспільства”. Примітка. Крім того, питання фінансування, включаючи іноземне фінансування, НУО було детально розглянуто у своєму звіті про фінансування асоціацій у березні 2019 р. У травні минулого року Експертна рада з питань законодавства про НУО Конференції МНПО Ради Європи надала Настанови щодо захисту роботи НУО на підтримку біженців та інших мігрантів.

1 Пояснювальні записки

1.1 Поправка А (до проекту резолюції) Метою цієї поправки є наголосити на тому, що робота НУО, що надають допомогу біженцям та мігрантам в Європі, здійснюється в правовому контексті, коли держави зобов'язані виконувати свої зобов'язання за Європейською конвенцією з прав людини та Конвенцією, стосовно статусу Біженці 1951 року. НУО, що надають гуманітарну допомогу, зокрема, коли мова йде про поліпшення умов життя біженців та мігрантів у таборах біженців чи інших закладах, допомагають державам у забезпеченні того, щоб такі особи не зазнавали приниження гідності чи нелюдського поводження згідно зі Статтею 3 Конвенції. Надаючи їм правову допомогу, вони допомагають забезпечити дотримання процесуальних гарантій у ситуаціях виселення чи затримання та дотримання права на захист. Робота НУО може перешкодити державам здійснювати виселення, що суперечить статтям 3 та 8 Конвенції та пункту 1 статті 31 Женевської конвенції.

1.2 Поправка В (до проекту резолюції) Мета цієї поправки полягає у включенні посилань на роботу Асамблеї щодо обмеження діяльності НУО та правозахисників, а також включення ще двох прикладів "нападів на НУО", а саме судових, адміністративних або фіскальних порушень та нападів.

1.3 Поправка С (до проекту резолюції) Мета цієї поправки полягає в тому, щоб чітко пояснити, що права НУО повинні виконуватися, зокрема ті, що гарантуються статтями 8, 10 та 11 Конвенції. НУО повинні користуватися правом на повагу до приватного життя, зокрема, в контексті зобов'язань щодо звітування стосовно учасників або керівників (стаття 8 Конвенції), свободи вираження поглядів (стаття 10 Конвенції), свободи зібрань і об'єднань (стаття 11 Конвенції). Метою цієї поправки – додати посилання на відповідні рекомендації у цій сфері, а саме на Спільні керівні принципи щодо свободи асоціацій, прийняті Венеціанською комісією та БДПЛ ОБСЄ та Керівні принципи щодо захисту роботи НУО на підтримку біженців та інших мігрантів Експертною радою з питань права НУО Конференції МНПО Ради Європи.

1.5 Поправка Е (до проекту резолюції) Метою цієї поправки є додати посилання на роботу Експертної ради з питань права НУО Конференції МНПО Ради Європи.

1.6 Поправка F (до проекту резолюції) Метою цієї поправки – додати посилання на Звіт Венеціанської комісії від березня 2019 року про фінансування асоціацій, який займається питанням іноземного фінансування НУО.

1.7 Поправка G (до проекту резолюції) Метою цієї поправки – наголосити на тому, що держави повинні утримуватися від криміналізації не лише транскордонних перевезень, але й інших видів діяльності НУО, що надають допомогу біженцям та мігрантам, якщо це не виправдано відповідно до статті 11 Конвенції.

1.8 Поправка H (до проекту резолюції) Мета цієї поправки - закликати ті держави-члени підписати та / або ратифікувати Європейську конвенцію про визнання юридичної особи міжнародних неурядових організацій (ETS № 124), яка до цього часу була ратифікована лише 12 державами-членами.

Інвестиційна міграція⁴

Комітет бажає наголосити на попередженнях, висловлених Комітетом з питань міграції щодо загрози національній безпеці,

---

⁴ Investment migration. Committee Opinion. Doc. 15182. 12 November 2020. URL: <https://pace.coe.int/en/files/28839#trace-3>

збільшення випадків корупції та ризиків відмивання грошей, пов'язаних із так званими схемами "Золотий паспорт" або "Золота віза". З метою подальшого покращення проекту резолюції та рекомендації, поданих Комітетом з питань міграції, комітет пропонує деякі поправки для уточнення та доповнення тексту з правової та правозахисної точок зору, відповідно до позиції Європейського парламенту та Європейської комісії.

Поправка А (до проекту резолюції) У пункті 1 слова "повинні дотримуватися правових стандартів, встановлених Радою Європи" замінити такими словами: «Повинні поважати відповідні міжнародно-правові стандарти, призначені для запобігання корупції, відмиванню грошей, фінансуванню тероризму та дискримінації, зокрема розробленими Радою Європи» Причини: відповідні міжнародні стандарти також були розроблені іншими міжнародними організаціями, крім Ради Європи, зокрема органи Європейського Союзу (як зазначено у звіті Міграційного комітету) та ОЕСР, включаючи міжнародні стандарти протидії відмиванню грошей, встановлені Цільової групи з фінансових заходів протидії відмиванню коштів (FATF).

Поправка В (до проекту резолюції) В кінці абзацу 1 додати такі речення: «Набуття громадянства повинно продовжувати базуватися на місці народження, громадянстві батьків або довгостроковому законному проживанні. Однак статус законного місця проживання, який з часом може стати підґрунтям для громадянства, може надаватися для того, щоб особа мала змогу управляти законними інвестиціями у бізнес у відповідній країні ».

Поправка С (до проекту резолюції) Після пункту 1 додати абзац: «Асамблея вважає, що статус громадянства не повинен продаватися. Схеми "Золотого паспорта" стали воротами для корупції, організованої злочинності, відмивання грошей, фінансування тероризму, ухилення від сплати податків та іноземного втручання у політичні та соціальні процеси. Продаж громадянства також порушує принцип рівності перед законом і підриває соціальну згуртованість, послаблюючи традиційний зв'язок між громадянством людини, правами та обов'язками. Зрештою, такі схеми збільшили витрати на житло для місцевого населення, яке виходить за межі ринку за рахунок іноземців, які ухиляються від податків».

Поправка D (до проекту резолюції) Після пункту 1 додати абзац: «Асамблея зазначає, що надання громадянства або статусу проживання особам, які загрожують громадському порядку та безпеці в одній державі-члені Європейського Союзу, ставить під загрозу інтереси всіх європейських держав. Вони мають спільні інтереси у належному функціонуванні правових інструментів, призначених для запобігання корупції, відмиванню грошей та фінансуванню тероризму. Тому він закликає компетентні органи Європейського Союзу вжити відповідних заходів, щоб заборонити окремим державам ставити короткострокові фінансові вигоди вище інтересів усіх інших європейських держав та відшкодувати заподіяну шкоду, зокрема схвалює відповідні провадження Європейської комісії».

Поправка E (до проекту резолюції) У пункті 6 друге речення замінити таким реченням: "Держави-члени повинні забезпечити, щоб імміграція не базувалася на корупційній практиці національних адміністрацій і щоб уникнути будь-яких конфліктів інтересів у процесі набору та консультування заявників, проводити перевірки та приймати рішення про надання місця проживання або громадянства".

Поправка F (до проекту резолюції) Видалити параграф 8. Причини: доступ до вторинних резиденцій під час надзвичайних ситуацій у галузі охорони здоров'я не пов'язаний з темою „міграція інвестицій”.

Примітка Поправка G (до проекту резолюції) Вилучити пункт 9. Причини: „несправжні паспорти” або невизнані національності не пов'язані з конкретним питанням міграції інвестицій.

Поправка H (до проекту резолюції) У пункті 10 замінити слова "приділяти більше уваги незаконній міграції інвестицій та вживати проти неї узгоджені заходи" словами: «які досі мають схеми, інвестиційної міграції», вжити всіх необхідних запобіжних заходів для запобігання в'їзду осіб, що становлять загрозу для громадського порядку, та забезпечення виїзду осіб які вже в'їхали до країни за такими схемами".

II. ЗАКОНОДАВСТВО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Регламент (ЄС) 2020/1429 Європейського Парламенту та Ради від 7 жовтня 2020 року про встановлення заходів щодо розвитку стійкого ринку залізничних перевезень з огляду на спалах COVID-19⁵

Спалах COVID-19 спричинив різке падіння попиту на послуги залізничного транспорту. Це мало серйозний вплив на залізничні підприємства, що проявився вже з 1 березня 2020 року і, ймовірно, триватиме щонайменше до 31 грудня 2020 року.

Для протидії негативним економічним наслідкам спалаху епідемії COVID-19 залізничним підприємствам може знадобитися фінансова підтримка. Можливо, залізничні підприємства не зможуть сплачувати плату за доступ до залізничної інфраструктури через спалах COVID-19, і, з цієї причини, менеджери інфраструктури повинні мати дозвіл зменшувати, скасовувати, або відкладати такі збори. Цю можливість слід надавати протягом періоду збереження наслідків спалаху епідемії COVID-19 на залізничному ринку з 1 березня 2020 року до 31 грудня 2020 року (так званий «контрольний період»).

Стаття 32 (1) Директиви 2012/34/ЄС дозволяє державам-членам стягувати націнки, якщо ринок може їх нести. Через вплив спалаху COVID-19 здатність сегментів ринку нести націнку могла б зменшитися. Отже, держави-члени повинні мати можливість уповноважити менеджерів інфраструктури переоцінити здатність здійснювати націнку в окремих сегментах ринку з метою можливого зменшення розміру зборів у контрольний період.

Стаття 36 Директиви 2012/34/ЄС передбачає режим плати за бронювання, призначений для стимулювання ефективного використання потужності ринку. Відповідно до цієї статті

---

⁵ Regulation (EU) 2020/1429 of the European Parliament and of the Council of 7 October 2020 establishing measures for a sustainable rail market in view of the COVID-19 outbreak. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2020.333.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2020%3A333%3ATOC

стягнення цих зборів є обов'язковим у випадку регулярної відмови заявника, включаючи залізничні підприємства, від користування виділеними шляхами або їх частиною. Менеджери інфраструктури повинні публікувати у своїх оголошеннях критерії для визначення такого невикористання. Спалах COVID-19 спричинив серйозні збої в залізничному сполученні, що призвело до широкого скасування залізничних перевезень. Основні події були і перебувають поза контролем залізничних підприємств. Більше того, вони призвели до тимчасового нижчого використання потужностей. Отже, можна припустити, що стимулюючий ефект, який мають передбачати збори за бронювання згідно зі статтею 36 Директиви 2012/34/ЄС, не є актуальним стосовно контрольного періоду. Отже, держави-члени повинні мати можливість дозволити адміністраторам інфраструктури не стягувати плату за бронювання за розподілену, але не використану протягом звітного періоду потужність, навіть коли таке невикористання вважатиметься регулярним невикористанням виділених шляхів або їх частини відповідно до чинних на даний момент критеріїв.

Подальший розвиток спалаху COVID-19 та його подальший вплив на сектор залізничного транспорту важко передбачити. Комісія повинна постійно аналізувати економічний вплив спалаху COVID-19 на цей сектор, і Союз повинен мати можливість без необґрунтованої затримки продовжити період, протягом якого застосовуються заходи, передбачені цим Регламентом, якщо несприятливі умови зберігаються.

З метою продовження, у разі необхідності та обґрунтування, чинності заходів, передбачених цим Регламентом, повноваження щодо прийняття актів відповідно до статті 290 Договору про функціонування Європейського Союзу слід делегувати Комісії стосовно продовження контрольного періоду, протягом якого застосовуються заходи, передбачені цим Регламентом. Особливо важливо, щоб під час підготовчої роботи Комісія проводила відповідні консультації, в тому числі на рівні експертів, і щоб ці консультації проводились відповідно до принципів, викладених у Міжінституційній угоді від 13 квітня 2016 року про кращу законотворчість. Зокрема, для забезпечення рівної участі у підготовці делегованих актів Європейський Парламент та Рада отримують усі документи одночасно з експертами держав-членів, а

їх експерти систематично мають доступ до засідань груп експертів Комісії, які займаються підготовкою делегованих актів.

Оскільки мета цього Регламенту, а саме встановити тимчасові правила щодо стягнення плати за користування залізничною інфраструктурою у відповідь на нагальну ситуацію, створену внаслідок спалаху COVID-19, не може бути достатньо досягнута державами-членами самостійно, але, через масштаб або наслідки дії, швидше можна досягти кращого результату на рівні Союзу, Союз може вживати заходи відповідно до принципу субсидіарності, встановленого у статті 5 Договору про Європейський Союз (ДЕС). Відповідно до принципу пропорційності, викладеного в цій статті, цей Регламент не виходить за рамки того, що необхідно для досягнення цієї мети.

Цей Регламент встановлює тимчасові правила щодо стягнення плати за користування залізничною інфраструктурою, як це встановлено в главі IV Директиви 2012/34/ЄС. Це стосується використання залізничної інфраструктури для внутрішніх та міжнародних залізничних послуг, охоплених цією Директивою, протягом періоду з 1 березня 2020 року до 31 грудня 2020 року («контрольний період»).

Незважаючи на статтю 27 та частину 3 статті 31 Директиви 2012/34 / ЄС, та за умови дотримання правил державної допомоги, держави-члени можуть уповноважити менеджерів інфраструктури зменшувати, відмовлятися або відкладати сплату за мінімальний пакет доступу, а також для доступу до інфраструктури, що з'єднує об'єкти послуг, де це доречно відповідно до сегментів ринку, визначених у їхніх мережевих положеннях, прозорим, об'єктивним та недискримінаційним способом, коли такий платіж повинен бути сплачений протягом контрольного періоду.

Незважаючи на статтю 27 Директиви 2012/34 / ЄС та за умови дотримання правил державної допомоги, держави-члени можуть уповноважити менеджерів інфраструктури переоцінити здатність сегментів ринку здійснювати націнку у значенні статті 32 (1) Директива 2012/34 / ЄС з метою можливого зменшення суми, що підлягає сплаті за контрольний період.

До 1 листопада 2020 року менеджери інфраструктури надають Комісії дані про використання їх мереж, класифікованих за

сегментами ринку, відповідно до статті 32 (1) Директиви 2012/34 / ЄС, за періоди з 1 березня 2019 року до 30 вересня 2019 року та з 1 березня 2020 року по 30 вересня 2020 року.

Якщо контрольний період продовжується, менеджери інфраструктури надають Комісії новий набір даних, коли минуло половина продовження контрольного періоду, щоб Комісія могла оцінити розвиток ситуації під час продовження контрольного періоду.

Цей Регламент є обов'язковим у повному обсязі та застосовується безпосередньо у всіх державах-членах.

Цей Регламент набирає чинності наступного дня після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу».

Рішення Ради (ЄС) 2020/1532 від 12 жовтня 2020 р. щодо позиції, яку слід зайняти від імені Європейського Союзу на 66-й сесії Комітету з питань гармонізованої системи Світової митної організації щодо передбачуваного прийняття Класифікаційних висновків, рішень щодо класифікації, поправок до Пояснювальних приміток до Гармонізованої системи або інших порад щодо тлумачення Гармонізованої системи та рекомендацій щодо забезпечення однаковості інтерпретації Гармонізованої системи відповідно до Конвенції про Гармонізовану систему⁶

Позиція, яку слід зайняти від імені Союзу на 66-й сесії Комітету гармонізованої системи Всесвітньої митної організації щодо затвердження Пояснювальних записок, Класифікаційних висновків чи інших порад щодо тлумачення Гармонізованої системи та рекомендацій щодо забезпечення однаковості інтерпретації Гармонізованої системи згідно з Конвенцією HS, викладена в Додатку.

---

⁶ Council Decision (EU) 2020/1532 of 12 October 2020 on the position to be taken, on behalf of the European Union, in the 66th session of the Harmonized System Committee of the World Customs Organization in relation to the envisaged adoption of Classification Opinions, classification decisions, amendments to the Harmonized System Explanatory Notes or other advice on the interpretation of the Harmonized System, and of recommendations to secure uniformity in the interpretation of the Harmonized System under the Harmonized System Convention. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32020D1532&qid=1610358681603>

Незначні технічні зміни в позиції, зазначеній у статті 1, можуть бути узгоджені представниками Союзу без подальшого рішення Ради.

Це Рішення набирає чинності з дати його прийняття.

Рішення (ЄС) 2020/1544 Європейського Парламенту та Ради від 21 жовтня 2020 року про внесення змін до Рішення 2003/17 / ЄС Ради щодо еквівалентності польових інспекцій, що проводяться в Україні, щодо зернових культур, що виробляють насіння зернових культур, та щодо еквівалентності насіння зернових, вироблених в Україні⁷

Рішенням Ради 2003/17 / ЄС передбачено, що за певних умов польові інспекції, що проводяться на деяких насінницьких культурах у третіх країнах, перелічених у Додатку I до цього Рішення, вважатимуться рівноцінними польовим інспекціям, що проводяться відповідно до законодавства Союзу, і що за певних умов насіння певних видів злаків, вироблених у цих третіх країнах, вважатиметься еквівалентним насінню, виробленому відповідно до законодавства Союзу.

Україна подала запит до Комісії про надання еквівалентності її системі польових інспекцій зернових культур, що виробляють насіння, та насіння зернових, вироблених та сертифікованих в Україні.

Комісія вивчила відповідне законодавство України та на підставі проведеного в 2015 році аудиту щодо системи офіційного контролю та сертифікації насіння зернових культур в Україні та її еквівалентності вимогам Союзу опублікувала свої висновки у звіт під назвою "Підсумковий звіт аудиту, проведеного в Україні з 26 травня 2015 року по 4 червня 2015 року з метою оцінки системи офіційного контролю та сертифікації насіння зернових культур та їх еквівалентність вимогам Європейського Союзу".

---

⁷ Decision (EU) 2020/1544 of the European Parliament and of the Council of 21 October 2020 amending Council Decision 2003/17/EC as regards the equivalence of field inspections carried out in Ukraine on cereal seed-producing crops and on the equivalence of cereal seed produced in Ukraine.
URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2020.356.01.0005.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2020%3A356%3ATOC

Після аудиту було зроблено висновок, що польові інспекції насінницьких культур, відбір проб, випробування та офіційний постконтроль насіння зернових проводяться належним чином та відповідають умовам, викладеним у Додатку II до Рішення 2003/17 / ЄС та відповідні вимоги, викладені в Директиві Ради 66/402 / ЄЕС. Більше того, було зроблено висновок, що національні органи влади, відповідальні за впровадження сертифікації насіння в Україні, компетентні та працюють належним чином.

Тому доцільно надати рівнозначність щодо польових інспекцій, що проводяться щодо зернових культур, що виробляють насіння зернових в Україні, та щодо насіння зернових, вироблених в Україні та офіційно сертифікованих її органами.

Тому до Рішення 2003/17 / ЄС слід внести відповідні зміни згідно Стаття 1. А саме, до Додатку I до Рішення 2003/17 / ЄС вносяться такі зміни:

(a) у таблиці між «TR» та «US» вставляється такий рядок:

«Міністерство аграрної політики та продовольства України
вул. Хрещатик, 24, 01001, КИЇВ 66/402 / ЄЕС»;

(b) у виносці до таблиці між «TR – Туреччина» та «США – США» вставляються такі терміни:

«UA – Україна».

Це рішення набирає чинності на двадцятий день після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу».

Регламент (ЄС) 2020/1530 Європейського Парламенту та Ради від 21 жовтня 2020 року, що змінює директиву (ЄС) 2016/798, щодо застосування правил безпеки залізниць і інтероперабельності в каналі Fixed Link⁸

Директива (ЄС) 2016/798 Європейського Парламенту та Ради вимагає від кожної держави-члена створити національний орган з питань безпеки, на який покладаються завдання, визначені стосовно безпеки на залізниці. Відповідно до цієї Директиви національним органом з питань безпеки може бути орган,

---

⁸ Regulation (EU) 2020/1530 of the European Parliament and of the Council of 21 October 2020 amending Directive (EU) 2016/798, as regards the application of railway safety and interoperability rules within the Channel Fixed Link. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2020.352.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2020%3A352%3ATOC

створений в односторонньому порядку відповідною державою-членом, або, як альтернатива, орган, якому кілька держав-членів доручають ці завдання з метою забезпечення єдиного режиму безпеки.

Договором між Францією та Сполученим Королівством Великої Британії та Північної Ірландії про будівництво та експлуатацію приватними концесіонерами каналу Fixed Link, підписаного в Кентербері 12 лютого 1986 р. (Кентерберійський договір), було засновано Міжурядову Комісію для нагляду за всіма питаннями, що стосуються будівництва та експлуатації каналу Fixed Link («Міжурядова комісія»).

До кінця перехідного періоду, передбаченого Угодою про вихід Сполученого Королівства Великобританії та Північної Ірландії з Європейського Союзу та Європейського Співтовариства з атомної енергії («перехідний період»), Міжурядова комісія є національним органом безпеки з точки зору Директиви (ЄС) 2016/798, відповідальним за експлуатацію каналу Fixed Link.

Наприкінці перехідного періоду Міжурядова комісія стане органом, створеним на основі міжнародної угоди між державою-членом, а саме Францією, та третьою країною, а саме Сполученим Королівством Великобританії та Північної Ірландії («Королівство»). Якщо інше не передбачено міжнародною угодою, яка зобов'язує Сполучене Королівство, воно більше не буде національним органом безпеки з точки зору законодавства Союзу, і законодавство Союзу більше не застосовуватиметься до тієї частини каналу Fixed Link, що перебуває під юрисдикцією Великобританії.

Для забезпечення безпечної та ефективної роботи каналу Fixed Link доцільно зберегти Міжурядову комісію як єдиний орган безпеки, відповідальний за всю цю інфраструктуру.

З цією метою Рішення (ЄС) 2020/1531 Європейського Парламенту та Ради надає Франції право, за певних умов, вести переговори, підписувати та укладати міжнародну угоду, доповнюючи Кентерберійський договір, згідно з яким Міжурядова комісія зберігається як єдиний орган з питань безпеки, компетентний застосовувати законодавство Союзу в межах каналу Fixed Link.

З цією метою слід встановити конкретні правила стосовно конкретних органів безпеки, а також щодо обов'язків відповідної держави-члена вжити всіх необхідних заходів для забезпечення того, щоб законодавство Союзу застосовувалось у будь-який час відповідним органом безпеки або, у протилежному випадку – національним органом безпеки.

Вирішення спорів між відповідною державою-членом та третьою країною в галузі залізничної безпеки може викликати питання тлумачення законодавства Союзу. Отже, Суд Європейського Союзу повинен бути уповноваженим виносити попередні рішення з таких питань.

Тому до Директиви (ЄС) 2016/798 слід внести відповідні зміни.

Оскільки мета цього Регламенту, а саме забезпечення безпечної та ефективної роботи каналу Fixed Link після закінчення перехідного періоду, не може бути в достатній мірі досягнута державами-членами, а може бути, скоріше через масштаб та ефекти із запропонованих дій, щоб досягти кращого результату на рівні Союзу, Союз може приймати заходи відповідно до принципу субсидіарності, встановленого у статті 5 Договору про Європейський Союз. Відповідно до принципу пропорційності, викладеного в цій статті, цей Регламент не виходить за рамки того, що необхідно для досягнення цієї мети.

Цей Регламент набирає чинності на наступний день після його публікації в «Офіційному віснику Європейського Союзу».

Регламент (ЄС) 2020/1694 Європейського Парламенту та Ради від 11 листопада 2020 року про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 168/2013 що стосується конкретних заходів завершення серії автомобілів L-класу у відповідь на пандемію COVID-19⁹

Криза COVID-19 спричинила порушення ланцюга поставок критичних деталей та компонентів для автомобілів категорії L та значне падіння попиту на ці транспортні засоби. Це призвело до

---

⁹ Regulation (EU) 2020/1694 of the European Parliament and of the Council of 11 November 2020 amending Regulation (EU) No 168/2013 as regards specific measures on L-category end-of-series vehicles in response to the COVID-19 pandemic. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2020.381.01.0004.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2020%3A381%3ATOC

значних затримок у виробників з очищення запасів транспортних засобів стандарту євро 4, які згідно з Додатком IV до Регламенту (ЄС) № 168/2013 Європейського Парламенту та Ради повинні бути зареєстровані до застосування екологічного рівня Євро 5 1 січня 2021 року

Правила закінчення серії, викладені в Регламенті (ЄС) № 168/2013, дозволяють виробникам продовжувати надавати на ринку, реєструвати або вводити в експлуатацію обмежену частину запасу транспортних засобів категорії L, які не можуть бути доступними на ринку або більше не можуть бути доступними на ринку через набрання чинності новими технічними вимогами, щодо яких ці транспортні засоби не були схвалені.

Беручи до уваги зриви, спричинені кризою COVID-19, очевидно, що правила закінчення серії в Регламенті (ЄС) № 168/2013 не містять належного механізму для визначення кількості транспортних засобів категорії L категорії стандарту Євро4, які виробники матимуть на складі після застосування екологічного стандарту Євро 5.

Оскільки мета цього Регламенту, а саме змінити правила закінчення серії, що застосовуються на 2021 рік, Регламенту (ЄС) № 168/2013 у відповідь на кризу COVID-19, не може бути достатньо досягнута шляхом держав-членів, але, швидше за все, завдяки масштабу та наслідкам дії, можна досягти кращих результатів на рівні Союзу, Союз може вживати заходи відповідно до принципу субсидіарності, як встановлено у статті 5 Договору про Європейський Союз. Відповідно до принципу пропорційності, викладеного в цій статті, цей Регламент не виходить за рамки того, що необхідно для досягнення цієї мети.

З огляду на терміновість, спричинену надзвичайними обставинами через кризу COVID-19, вважається за доцільне передбачити виняток із восьми тижневого періоду, зазначеного у статті 4 Протоколу № 1 про роль національних парламентів Європейського Союзу, доданих до ДЕС, до Договору про функціонування Європейського Союзу та до Договору про заснування Європейського співтовариства з атомної енергії.

Цей Регламент набирає чинності наступного дня після його опублікування в «Офіційному віснику Європейського Союзу».

Регламент (ЄС) 2020/1693 Європейського Парламенту та Ради від 11 листопада 2020 року про внесення змін до Регламенту (ЄС) 2018/848 щодо органічного виробництва та маркування органічної продукції щодо дати її застосування та деяких інших дат, зазначених у цьому Регламенті¹⁰

Регламент (ЄС) 2018/848 Європейського Парламенту та Ради, який набрав чинності 17 червня 2018 року, встановлює нову нормативну базу для органічного виробництва. Для забезпечення плавного переходу від старої нормативної бази до нової, цей Регламент передбачає дату застосування 1 січня 2021 року.

30 січня 2020 року Всесвітня організація охорони здоров'я оголосила спалах COVID-19 "надзвичайною ситуацією в галузі охорони здоров'я, що викликає міжнародне занепокоєння", і 11 березня 2020 року охарактеризувала його як пандемію. Пандемія COVID-19 призвела до надзвичайних обставин, що вимагають значних зусиль з боку органічного сектору, яких не могло бути обґрунтовано передбачено на момент прийняття Регламенту (ЄС) 2018/848.

Пандемія COVID-19 та пов'язана з нею криза громадського здоров'я представляють безпрецедентний виклик для держав-членів та тяжко навантажують органічних операторів („операторів“). Таким чином, оператори концентрують свої зусилля на підтримці органічного виробництва та торгових потоків і не можуть одночасно підготуватися до введення в дію нової нормативної бази згідно з Регламентом (ЄС) 2018/848. Отже, дуже ймовірно, що держави-члени та оператори не зможуть забезпечити належне виконання та застосування цього Регламенту з 1 січня 2021 року, як це передбачалося спочатку.

Щоб забезпечити безперебійне функціонування органічного сектору, забезпечити правову визначеність та уникнути потенційних порушень ринку, необхідно відкласти дату

---

¹⁰ Regulation (EU) 2020/1693 of the European Parliament and of the Council of 11 November 2020 amending Regulation (EU) 2018/848 on organic production and labelling of organic products as regards its date of application and certain other dates referred to in that Regulation. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2020.381.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2020%3A381%3ATOC

застосування Регламенту (ЄС) 2018/848 та деякі інші дати, зазначені у цьому Положенні, які походять від цієї дати.

Цей Регламент набирає чинності на наступний день після його публікації в Офіційному віснику Європейського Союзу.

III. ПРАКТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ ЗА СКАРГАМИ ПРОТИ УКРАЇНИ

Рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Тесля проти України» від 8 жовтня 2020 року (Заява № 52095/11)¹¹

Заява про порушення положень Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, зокрема:

ст. 6. Право на справедливий суд

Обставини справи

Заявник скаржився на підставі пункту 1 статті 6 Конвенції, що колегія Верховного суду, яка підтримала його вирок та довічне ув'язнення 10 лютого 2011 року, не була безсторонньою з огляду на той факт, що двоє з трьох членів, включаючи суддю, головуєного у колегії, раніше розглядав його кримінальну справу в тій самій якості та висловив свою думку щодо вироку заявника.

Заявник народився в 1975 році і відбуває покарання у вигляді довічного позбавлення волі у Бердичеві.

У травні 1996 р. певних К. та Г. було вбито. Підозра впала на їхніх знайомих – заявника В. та Ю. – в компанії яких жертв востаннє бачили живими та з якими вони мали постійний конфлікт.

1 грудня 1998 року Апеляційний суд Київської області (далі – Обласний суд), засідаючи як суд першої інстанції, визнав В. та Ю. винними у вбивстві за обтяжуючих обставин і засудив їх до смертної кари. Хоча в судовому рішенні заявник заявлявся як "третій злочинець", провадження у цій частині було відділено у світлі того факту, що заявник розшукувався поліцією з 1997 року. 1 квітня 1999 року Верховний суд підтримав вищезазначене рішення. У 2000 році, після того як Конституційний Суд України визнав смертну кару неконституційною та після набрання чинності відповідними законодавчими поправками, смертна кара стосовно В. та Ю. була замінена довічним покаранням.

---

¹¹ Judgment of the European Court of Human Rights in case of TESLYA v. UKRAINE. (Application no. 52095/11). URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-204816>

У травні 2007 року заявника було заарештовано в Російській Федерації. Він мав паспорт на ім'я іншої людини і вказував інший рік народження.

8 грудня 2008 року Обласний суд, засідаючи як суд першої інстанції, визнав заявника винним у вбивстві К. та Г. з обтяжуючими обставинами згідно зі статтею 93 (а) та (г) Кримінального кодексу 1960 року (див. Пункт 16 нижче) та засудив його до п'ятнадцяти років позбавлення волі з конфіскацією його майна. Суд посилався, зокрема, на зізнавальну заяву, зроблену В. після його арешту в липні 1997 р., згідно з якою він та заявник домовились за винагороду допомогти своєму другові Ю. врегулювати спір, пов'язаний з боргом, з Г. (йому допомагав К.) або, якщо це виявиться неможливим, вбити Г. та К. Як В. пояснив під час власного судового розгляду в 1998 році, він, заявник та Ю. відвіз потерпілих до лісу на машині заявника, вбив їх і поховав там їхні тіла. Вони використовували металевий трос та лопату, які були у багажнику автомобіля. Обласний суд також посилався на звіт про огляд місця злочину, проведений за участю В., під час якого він показав поліції, де були поховані тіла. Крім того, він спирався на заяви кількох свідків, згідно з якими жертв востаннє бачили, коли вони сідали в машину заявника, якою керував він, у компанії В. та Ю. Деякі інші свідки підтвердили наявність конфлікту між Я., В. та заявника з одного боку, а Г. та К. - з іншого. Крім того, суд першої інстанції посилався на звіти про смерть щодо поранень жертв, які, як було встановлено, підтверджують розповідь В. про події. Він також постановив, загалом, що вину заявника підтвердили висновки з вироку від 1 грудня 1998 року (див. Пункт 6 вище). Хоча заявник заперечував свою причетність до приписаних йому злочинів, Обласний суд вважав, що його поведінка свідчила про протилежне. У зв'язку з цим суд зауважив, що заявник багато років перебував у втечі та що він підробив документи, що посвідчують особу, вставивши свою фотографію в паспорт іншої особи. Визначаючи вирок, обласний суд постановив, що обтяжуючих обставин не було. У той же час він зазначив, що заявник раніше не мав судимості і що у нього була неповнолітня дитина, про яку слід піклуватися. Суд першої інстанції розглянув ці обставини як пом'якшувальні. Він також зазначив, що заявник мав позитивні посилання на характер як за місцем свого проживання, так і за місцем затримання.

Прокурор та члени сімей вбитих подали касаційну скаргу, аргументуючи, зокрема, тим, що вирок був занадто м'яким. Заявник також подав касаційну скаргу до Верховного суду, аргументуючи тим, що його вирок був занадто суворим. Матеріали справи в Суді не містять копій цих касаційних скарг.

19 березня 2009 року Верховний суд, засідаючи колегією з трьох суддів під головуванням Р., а також суддею К., розглянув вищезазначені касаційні скарги в судовому засіданні. Він дозволив касаційну скаргу як прокурора, так і потерпілих, скасував вищезазначене рішення та направив справу до суду першої інстанції на новий розгляд. Верховний суд, зокрема, заявив, що Обласний суд помилково спирався на заяви, зроблені В. під час його власного судового розгляду в 1998 році, не допитуючи його в судовому засіданні в процесі судового розгляду заявником у 2008 році, що було порушенням статті 323 Кримінально-процесуального кодексу (див. пункт 21 нижче). Подібним чином певні свідки не були викликані до обласного суду, без будь-яких пояснень щодо цього у вирокі. Верховний суд додатково розкритикував суд першої інстанції за те, що він не вказав майно заявника для конфіскації. Крім того, Верховний суд постановив наступне:

«Визнавши [заявника] винним у [вбивстві за обтяжуючих обставин], суд засудив його до фіксованого строку позбавлення волі, не надавши належного обґрунтування цього вироку.

Відповідно до звинувачень проти заявника, які суд визнав доведеними, [заявник] вчинив разом з [Ю.] та [В.] умисне вбивство двох осіб з метою отримання прибутку, змовившись [зробити це] авансом.

Однак, призначаючи вирок для [заявника], суд не врахував у повній мірі тяжкість скоєного злочину або той факт, що він підпадає під категорію особливо тяжких злочинів. Також [суд першої інстанції] не взяв до уваги інформацію [надану] щодо характеру засудженої особи або обставин, за яких було вчинено злочин.

Справа містить матеріали, що свідчать про те, що [заявник] довгий час укривався від слідства та судового розгляду, саме тому міліція оголосила його у розшук; він жив у Росії під іншим прізвищем.

Зробивши висновок, що [заявник] має позитивні характеристики за місцем його затримання та місцем його проживання, суд поклався на посилення на його характеристики, зроблені [Святошинським ізолятором тимчасового тримання]. Однак, як там зазначено, заявник був затриманий там протягом короткого періоду. Іншими словами, цей документ не можна розглядати як такий, що забезпечує достатню інформацію про характер [заявника] ...

Колегія суддів вважає, що, беручи до уваги злочин, вчинений [заявником], та інформацію про його характер, призначеного покарання недостатньо для забезпечення його реабілітації та запобігання вчиненню подальших злочинів. Отже, рішення у цій справі скасовується на підставі суттєвих порушень кримінально-процесуального законодавства та невідповідності, через надто м'яке, покарання тяжкості злочину та характеру [заявника].

Під час перегляду справи необхідно вжити всіх передбачених законодавством заходів з метою встановлення всіх обставин справи всебічно ... та об'єктивно та з дотриманням норм юридичної процедури. Якщо [заявника] визнають винним у кримінальних правопорушеннях, вчинених за обставинами, які йому приписуються, його слід засудити відповідно до пункту 2 статті 65 Кримінального кодексу України, тобто його вирок повинен бути необхідним та достатнім для забезпечення його виправлення та запобігання вчиненню нових злочинів.

Спираючись на вищезазначені підстави та керуючись статтями 395 та 396 Кримінально-процесуального кодексу, колегія суддів

ПОСТАНОВИЛА:

дозволити касаційну скаргу прокурора та потерпілих [...] та відхилити касаційну скаргу засудженого.

Скасувати вирок [Обласного суду] від 8 грудня 2008 року стосовно [заявника] та направити справу на новий розгляд».

21 грудня 2009 р. Обласний суд за результатами слухань за участю заявника та його адвоката виніс новий вирок, яким визнав заявника винним за звинуваченням та засудив до довічного позбавлення волі. Цього разу заявник визнав у судовому засіданні участь у спільній з В. та Ю. бійці з жертвами, яка призвела до смерті останніх. Однак він наполягав на тому, що вони не мали

наміру вбивати К. та Г. Суд першої інстанції, допитавши в судовому засіданні В., який заявив, що він, Ю. та заявник відвезли Г. та К. в ліс, на автомобілі заявника, щоб провести дискусію щодо постійного конфлікту з ними. Далі він заявив, що в ході цієї розмови почалася бійка і що Г. і К. були вбиті. Посилаючись на той факт, що минуло багато років з моменту розгляду відповідних подій, В. заперечував згадувати будь-які додаткові подробиці, але зазначив, що він надав усі подробиці на момент розгляду справи. Тому Обласний суд також покладався на його попередні заяви. У судовому засіданні було заслухано низку свідків, які підтвердили свої попередні заяви. Беручи до уваги безперечне існування триваючого на той час конфлікту між Ю., В. та заявником з одного боку та Г. та К. з іншого боку, а також той факт, що заявник із двома його друзями навмисно вивіз потерпілих у віддалений та ізольований район, заздалегідь підготувавши металевий трос та лопату, суд першої інстанції відхилив аргумент заявника про те, що смерть Г. та К. стала наслідком нещасного повороту подій.

У вироку було зазначено, що у справі відсутні обставини, що пом'якшують та обтяжують відповідальність.

Аргументи, надані судом першої інстанції на підтримку призначеного покарання, були такими:

«... суд вважає, що [заявник] представляє особливо серйозну небезпеку для суспільства, враховуючи те, що він вчинив особливо тяжкий злочин і, як вказує його часткове зізнання, не кається. Також він не взяв для себе ніяких уроків. Беручи до уваги характер та тяжкість скоєного злочину, інформацію про характер засудженого, обставини злочину, а також поведінку засудженого після його вчинення, колегія суддів вважає, що ув'язнення на певний строк не буде бути достатнім для забезпечення його виправлення та запобігання вчиненню подальших злочинів у майбутньому. Тому він накладає на [заявника] покарання у вигляді довічного позбавлення волі з конфіскацією всього його особистого майна».

Заявник оскаржив касаційну скаргу. Він не надав Суду копії своєї касаційної скарги. Як впливає з його резюме, викладеного у постанові Верховного Суду), його основним аргументом було те, що після того, як Конституційний Суд оголосив смертну кару неконституційною у 2000 році, максимально можливим

покаранням, застосованим у його справі, було п'ятнадцять років позбавлення волі а не довічне ув'язнення.

10 лютого 2011 року Верховний суд після слухання, в якому брали участь заявник та його адвокат, підтримав рішення. Він засідав у складі колегії з трьох суддів, до якої, як і раніше, входили Р. (президент колегії) та суддя К.

Рішення Суду:

Суд одноголосно проголошує заяву прийнятною;

Суд одноголосно постановляє, що не було порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.

IV. РОЗВИТОК ДОКТРИНИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА

Цілі та пріоритети Європейського Союзу на період до 2024 року: три акценти

Вперше в історії президентами Європейської комісії та Європарламенту і від президента Ради ЄС – головою уряду держави, що здійснювала ротаційне головування у Раді ЄС, підписано спільний політико-правовий документ, який визначає цілі та основні напрями розвитку європейської спільноти на декілька найближчих років¹².

Чинники, що зумовили цю подію, відображено у першому ж пункті «Joint Conclusions of the European Parliament, the Council of the European Union and the European Commission on Policy Objectives and Priorities for 2020-2024» (далі: «Joint Conclusions»): забезпечити повне відновлення від пандемії COVID-19, яке не залишає нікого позаду.¹³ Йдеться не лише про стимулювання економіки. Якщо екзистенційну загрозу кліматичних змін, як цілком ймовірну перспективу в межах цього століття, визнають переважно еліти та екоактивісти¹⁴, то екзистенційний подих небезпеки COVID-19 став реальністю для значного числа пересічних громадян вже протягом 2021 року.

З урахуванням цього, акцент саме на базовій потребі людини щодо безпеки здоров'я у змісті першої ж з визначених у документі цілей є очевидним. Перелік пріоритетів для її досягнення теж на користь нашого твердження, незважаючи на те, що з шести лише три безпосередньо стосуються системи охорони здоров'я. Втім, вражаючою, як видається, для ХХІ століття та для ЄС, 20 членів

---

¹² Див.: EU institutions agree on priorities for coming years: A common agenda for our recovery and renewed vitality. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_2340.

¹³ «Joint Conclusions of the European Parliament, the Council of the European Union and the European Commission on Policy Objectives and Priorities for 2020-2024». URL: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/joint-conclusions-policy-objectives-2019-2024_en.pdf.

¹⁴ Наприклад, див.: António Guterres. The race to a zero-emission world starts now. URL: https://www.ted.com/talks/antonio_guterres_the_race_to_a_zero_emission_world_starts_now#t-314850.

якого знаходяться у першій тридцятці списку країн за Індексом розвитку людського потенціалу¹⁵, є навіть поява означеної вище тенденції. Варто процитувати формулювання відповідних пріоритетів: захист «життя та засобів для існування», «підтримка медичного персоналу та забезпечення наявності медичних товарів у межах ЄС та за кордоном», «удосконалення та поширення вакцини у всьому світі», розгляд уроків криз, «з якими стикається амбіційна співпраця у галузі охорони здоров'я та цивільного захисту, будуючи при цьому Європейський союз охорони здоров'я»¹⁶. До речі, Європейський союз охорони здоров'я не є метафорою, а становить собою новий напрям європейської політики, що підтримується інституційно та організаційно. Наприклад, йдеться про посилення діяльності Європейського центру з контролю і профілактиці захворювань (ECDC) та Європейського агентства з лікарських засобів (EMA), а також створення Управління з питань готовності та реагування на надзвичайні ситуації в галузі охорони здоров'я (HERA)¹⁷.

Крім набуття безпеки здоров'я людини серед пріоритетів європейської політики, принаймні на період до 2024 року, статусу першочерговості звернемо увагу на акцент у «Joint Conclusions» щодо забезпечення європейської безпеки через використання широкого кола інструментів. Йдеться про посилення суб'єктності ЄС: цифрової, економічної, безпекової, геополітичної. Звернемося до тексту названого вище документу:

- «будемо формувати власні цифрові рішення та створювати європейський цифровий суверенітет»
- «потрібно зміцнити нашу єдину валюту»
- уникнути «нестачі постачання та залежності від товарів, які мають вирішальне значення для безпеки наших громадян або

---

¹⁵ Див.: Latest Human Development Index Ranking. URL: <http://hdr.undp.org/en/content/latest-human-development-index-ranking>.

¹⁶ «Joint Conclusions of the European Parliament, the Council of the European Union and the European Commission on Policy Objectives and Priorities for 2020-2024». URL: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/joint-conclusions-policy-objectives-2019-2024_en.pdf.

¹⁷ President von der Leyen at the World Health Summit. October 25, 2020. URL: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_20_1983. Manifesto for a European Health Union. URL: <https://www.ehfg.org/documents/EHFG2020/partners/Manifesto-European-Health-Union/#page=1>.

для функціонування наших економіки» й «визначити стратегічні залежності та вжити заходів щодо їх зменшення»

- зміцнювати «відкриту стратегічну автономію» у сфері торгівлі,
- «рішуче діяти щодо гарантування безпеки європейців»
- «зміцнювати спільний потенціал реагування на тероризм та гібридні загрози»
- «завершити комплексну реформу системи міграції та надання притулку», що сприятиме, зокрема, «оснащенню інструментами для вирішення потенційних викликів у майбутньому»
- «просувати та реформувати багатосторонній глобальний порядок, який засновано на правилах»
- «покращити обороноздатність для сильнішої Європи як частини сильнішого трансатлантичного союзу»
- «працювати над міцною СОТ та рівними умовами, забезпечуючи при цьому свою здатність реагувати на несправедливу практику та відсутність взаємовигідної співпраці»¹⁸.

До найактуальніших наразі, на наш погляд, акцентів «Joint Conclusions» зарахуємо також визнання необхідності дотримання солідарності держав-членів та усіх суспільних груп, бо не складно простежити наскрізну присутність у його тексті одного з принципів Цілей сталого розвитку – «не залишити нікого позаду».¹⁹ Наприклад:

- першою ціллю визначено забезпечення повного відновлення від пандемії COVID-19, яке не залишає нікого позаду
- один з пріоритетів щодо якнайшвидшої розбудови Союзу/to build the Union of tomorrow становить прискорення переходу, зокрема, до справедливішого суспільства;

---

¹⁸ «Joint Conclusions of the European Parliament, the Council of the European Union and the European Commission on Policy Objectives and Priorities for 2020-2024». URL:https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/joint-conclusions-policy-objectives-2019-2024_en.pdf.

¹⁹ Цілі сталого розвитку див.: Resolution adopted by the General Assembly on 25 September 2015. A/70/1. URL: <https://undocs.org/A/RES/70/1>. Resolution adopted by the General Assembly on 6 July 2017. A/RES/71/313. URL: http://ggim.un.org/documents/a_res_71_313.pdf.

- захист прав працівників у цифровій економіці, забезпечення рівних можливостей для всіх, формування основи для належної мінімальної заробітної плати та прозорішого механізму оплати праці;

- в контексті реалізації ключового пріоритету – глобального лідерства ЄС у боротьбі зі зміною клімату – передбачається соціально справедливий характер переходу до конкурентної, стійкої, циркулярної економіки; разом з тим, в контексті визначення пріоритетів у сфері розвитку нових технологій зазначається щодо неоднаковості економічних наслідків кризи та швидкості відновлення для різних суспільних груп та регіонів ЄС;

- одним з пріоритетів захисту спільних цінностей та зміцнення демократії визначено боротьбу з расизмом та розбудову Союзу рівності з рівними правами та можливостями для всіх/ Union of equality with equal rights and opportunities for all²⁰.

Увага до означених вище акцентів «Joint Conclusions» має суб'єктивний характер та її зумовлено подіями як світового, так й національного масштабу останніх років. Крім цього, є вирогідність потенційного впливу обраних нами для висвітлення політико-правових «маяків» на відносини між Україною та ЄС протягом 2021-2024 років.

---

²⁰ «Joint Conclusions of the European Parliament, the Council of the European Union and the European Commission on Policy Objectives and Priorities for 2020-2024». URL:https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/joint-conclusions-policy-objectives-2019-2024_en.pdf.

РЕФЕРАТИВНИЙ ОГЛЯД ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА

Жовтень – грудень 2020 р.

Редакційна колегія серії:

Гріненко О. О.

Випуск підготували:

Кондратова А. М., Кузьменко Н. О.,
Палій В. В., Телькінєна Т. Е., Юрченко С. М.

Відповідальна за випуск:

Кондратова А. М.

Формат 60x90/16. Гарнітура Times New Roman.

Ум. друк. арк. 2,10. Обл.–вид. арк. 2,45.

Оригінал–макет підготовлено в
Інституті законодавства Верховної Ради України
04053, м. Київ, пров. Несторівський, 4.